

Den Friisinde.

10de Aarg.

Løverdagen, den 29de Juni, 1844.

Nº 74.

Redacteur og Udgiver: Claudius Rosenhoff.

Ei blot synes, men være.

S p o g e r i.

Paa Vesterbro en Stotte staer
Med fire Marmor piger;
Tidt der, naar Midnatsklokken staaer,
Et Spogelse fremstiger.

Et Søndagsbarn kan det kun see,
Især i disse Tider;
Gevantet er saa hvidt som Sne,
Og Hænderne det vrider.

Hvad jamrer mon den Døde for?
Brudt er jo Bondens Lenker!
Bed, Søndagsbarn, et Fadervor,
At Fred Gudherren sjænker! — —

Da Kongen man til Graven bar,
Blev Stotten smykt med Kransse;
Kong Fredrik Bondens Fader var,
Her lod man Toget standse.

Her takkede man end engang
Bed Friheds Monumentet
Ham, som med gode Mænd betwang
Hvad knap man havde ventet.

Da gred den frie Bondemand,
Da lod det Riget over:
„Hvad har Du tabt, o Fædreland,
Din gamle Konge sover!“ — —

Hvi sukker nu ved Stotten da
Det blege Gjenfærd ofte,
Som Frihed skilt var blevsen fra
Den simple Badmelskofte?

Ei Christian tog, hvad Fredrik gav:
Fri Bonden blev og bliver!
Saa hvil da, Gjenfærd, i Din Grav!
Hvad mon Dig hid vel driver?

Du viger ei. Hvad vil Du meer?
Din Frihed Intet rester....
Af! — man ved Stotten spege seer
Bud Midnatsid en — Fæster.

S a m t a l e imellem en Kjøbmand fra Landet og Redactoren.

Kjøbmanden. Det er altsaa virkelig Deres Menning, at jeg skal give efter, trods enhver vilkaarlig Behandling; at jeg skal, med Hænderne i Skjødet, tie og taale Alt? Saaledes, synes mig, rasonnerede De ikke titligere.

Red. De misforstaer mig. Jeg raader Dem kun til Besindighed, og erindrer Dem om, hvad Skriften byder: Underdanighed imod Øvrigheden, der jo er besittet af Gud.

Kjøbmanden. Jeg kan dog aldrig troe, at Gud skulle besitte Nogen, for hvilken man som Menneske maa have den dybeste Foragt, til at beklæde Dommersædet, og veie Ret og Uret, naar han selv fører et forangerligt Levnet.

Red. Nu — saa foragt ham i Deres Hjerte eller i Deres „stille Sind“ som Menneske, men adlyd ham som Øvrighed. Skriften — for at jeg etter skal påaberaabe mig denne — befaler os ikke engang at elskre vore Forældre, men figer kun: Du skal hædre Din Fader og Din Moder! og det skulle vi,

**Brudsnykker af Dussaulys Tale i
"Oldingsraadet" om Lotteriet.**

Naar der tales om Lotterier, er det godt, forelobigen at bekjendtgøre de Spilleres Aaland, som man har den Uforsigtighed at ville drage Fordeel af; medens det Onde dog i Tidens Længde ikke kan frembringe andet, end Ondt. Lykkespilleres Rasenhed, som man til alle Tider og paa alle Steder kan iagttaage den, er blot en Maeglerke for de farligste Lidenskaber, af hvilke den saaer det Svind, som den giver dem tilbage; egentlig er det ingen Lidenskab, det er en Last, og da er den domt.

Man kan fremdeles betragte denne Rasenhed som en blind og for rettsafne Grunde blottet Tillid til det, man kalder Skjæbnen. Exemplet og Leiligheden indskyde, Held nærer, Modgang opægger den, og Vanen gjør den ulægelig. Disse ere dens fornemste Virkninger; den sætter Eren i Bove, forandrer Aanden, underkaster den de nedrigste Fordomme. Til Beviis herpaa tjener Spillernes Praxis fra de vilde til de meest civiliserede Nationer. Det er ikke Alt: den er i sin Natur uretfærtig, og folkelig uselskabelig.

Lad os gaae ud deraf, for at bedomme Lotterierne, ikke blot efter Moralens evige Grundsetninger, men tillige efter den sundeste Politiks, som ere uadstillelige deraf. Seer, hvorledes Alt beredes og sammenhæder sig! Fra Tingenes Oprindelse, gjæredes Spillelidenstab, Begjærlighedens eldste Datter, med mere eller mindre Hæftighed i Menneskenes Sind, Financetrædsheden blev, hvorvel filde, det er sandt, den Fordeel vaer, som deraf var at drage, og bemestrede sig den. Snart gjør den her troløse Uregninger, leiede Skjælmer gaae den til Haande, og en blind Politik stadsfæster siden paa Nationernes Bekostning Kunstmønster, hvis skadelige Folger ere uendelige, og hvis Lagedom næsten umulig. Saaledes vase vi farne under den gamle Regering og selv i Begyndelsen af Frihedens Rige.

Lad os ile med at komme til Spillet Oplosning, det er, til dets uteaaleligste Uverlighed! Saasnart Regeringerne lagde Mærke til, at man, trods deres saa ofte gjentagne Anordning, blev haardnakket ved at spille, blev de selv Spillere, og spilte sikkert Spil med Borgerne. Sikkert Spil! Lovgivere! I forstaae mig. Men det er Lid at komme til det rænkesuldeste, det blodigste af alle Lotterier, Fiscaliteten nogensinde

har sammensat. I føle, at her tales om det forhenverende Kongelige Lotteri, siden kaldt det nationale.

Aldrig have Banquiers i Pharaon, Biribi, og de øvrige Røvere, som i de forskellige Lykkespil sit Prinds, Geistlige, Adelen og Folket til at spille, — aldrig, saa begjerlige de end vare, have de vovet at nærme sig til disse forhadte Proportioner; saamegen Uforskammenhed tilkom kun uvidente og grumme Minister. Lad os nu see, hvad dette ulykkelige Lotteri kostede Paris. Tabet var idemindste halvtredindstyve Millionser, paa en Tid, da Staten ikke havde over to Millionser Fordeel deraf; thi foruden Omkostningerne lod ogsaa Collecteurerne og Undercollecteurerne spille for deres Negning; ikke at tale om Gaver og Pensioner, som Lotteriet var belæsset med. Lægger til disse Kan endnu de Kassemangler, som dette Lotteri foraarsagede i de offentlige Oppebørsler, og I ville begynde at gjøre Eder et Begreb om deres øvrige Ødelæggelser!

Foruden de Snarer, man paa en bestemt Dag utsatte, vovede man endog at bekjendtgøre — thi man vovede Alt — Forslaget til et Hjælpelotteri, hvorved Arbeidsmanden og den Fattige paa Stedet funde have forspilt, hin fin Daglon, og denne fin Almisje, og det fra 7 om Morgen til 10 om Aftenen. Philosophien lærer os, hvor højt Menneskeligheden kan hæve sig; man hatter ikke, hvor dybt Lotteri og Spillehus funne fornede den.

(Fortsættes.)

Thorvaldsens Statue af Lord Byron.

Pet er vistnok af en speciel Interesse, med Hensyn til vor afode store Landsmand, for de Danske at læse, hvorledes Thorvaldsens Statue af Lord Byron giver det ørværtige Parlament, eller Overhuset i England, Anledning til Debatter, hvori de æsthetiske og moralske Elementer mere gjøre sig gjeldende end de egentlig politiske. Domprovosten og Capillet have nemlig negget hin Statue en Plads i Westminster Abbiet, fordi den hedenfarne Digter var en Tritænker, og formændes at have skrevet uanständigt og umoralst. Net pudseerlig er Discussionen i saa Henseende, og den stakkels Geistlighed staanes ikke, især af Grev Fisher

dinge. — Ved denne Leilighed fandt Lord Brougham, at den højerværdige Prælat (Biskoppen af London) havde antaget mange af sine Klagepunkter for beviste uden Bewiis. — Da man havde ytret, at Byron ikke var verdig at stilles i Classe med Milton eller Shakspeare, maatte Taleren bemærke: han vilde ikke sige et Ord om Milton, der, ssjøndt han afveg fra den herskende Kirke, dog var en Ven af Religionen; men naar den højerværdige Prælat havde nævnt Shakspeare som et Monster paa streng Moralitet (Ritter), saa kunde han hos Shakspeare udpege langt grovere Uanständigheder, end der kunde findes hos Byron; kunde man twile derom, naar en fortræffelig Mand havde fundet det nødvendigt at udgive en eastreret Udgave af Shakspeare under Titel af "Familie-Shakspeare" (Ritter), hvori han havde udeladt alle de Steder, der ere uanständige, at de ikke bør læses af Dotrene i nogen Familie? Derimod havde han aldrig hørt Noget om en "Familie-Byron", da Steerne ere saa saare faa, at en saadan Udgave neppe vilde dække Omkostningerne.

(Forresten falder Lord Brougham Thorvaldsen sin "Ven", hvorimod han sagde at han havde været i et tyvearligt Fjendskab med Byron. Broughams Edelmodighed, at kjæmpe imod Geistligheden for at faae sin Uvens Statue opstillet, er saa meget mere at beromme, som den omhandlede Digter just ikke har sat sin Forsvarer det bedste Minde i sine Skrifter.)

— For de af vore Læsere, der af en eller anden Grund ikke tage de privilegerede „politiske“ Bladte ihænde, men som dog have Interesse for „den høje, for Nordens og Tydsklands Historie saa betydningsfulde Fyrstindes Besindende,“ tillade si os, efter „Aftenbladet“ at optage følgende vigtige preussiske Efterretning, som vi ogsaa alle velkommen, om end ikke Alle have „Sympathi for Rusland,“ hvad Forresten, ifolge Høiesterets tydelige og klare Dom, heller ikke just er aldeles nødvendigt:

„Fra Berlin skrives under 18. ds. Endelig have vi ogsaa her modtaget en saa godt som halveofficiel Notits fra St. Petersborg af 11te dennes; den lyder saaledes: Paa Grund af Storfyrstinde Alexandras, Prinds Frederik af Hessens Gemalindes betænkelige Besindende, har H. Majestæt Keiserinden

udsat sin paatænkte Reise til Tydskland paa ubestemt Tid. Endnu fort for sin Afreise medtog Keiseren, som overhovedet var meget fortadeligt stemt her, en Courer fra St. Petersborg, som bragte ham meget nedslaaende Efterretninger om den høje for Nordens og Tydsklands Historie saa betydningsfulde Fyrstindes Besindende. H. Majestæt holdt Haanden for det taarefyldte Øje. — Keiseren lidet meget af Obstructioner, og har consulteret Schonlein, som af al Magt raader til en Badereise til Kissingen og til megen Bevægelse. Keiseren teg Afsked med den Forskring, i alt Falb i indeværende Åar at tage til Kissingen over Berlin, selv om hans op-hoiede Datter skulle sætte ham i dyb Sorg. Af de hervede Statsmænd har Keiseren under sit nærværende Ophold kun modtaget Statsministeren v. Richow. Politidirecteur Dunker, der reiste H. Majestæt imode til Braunschweig, har ogsaa ledsgæt Monarken til Stettin. — I en Skrivelse fra Königsberg af 18de ds. meldes imidlertid, at Storfyrstinde Alexandras Besindende ifolge Efterretninger fra St. Petersborg har forbudt sig noget.

— Mandagsnumret af „Københavnspesten“ (Nr. 144) er beslaglagt. Det kgl. danske Cancelli har stadsfæstet Beslaglegelsen, dog uden at beordre Action.

— En af de sidste Sondage, da der var endel Folk i Charlottenlund, har Jægerne der skudt ikke mindre end 5 Hunde, hvorfaf de 4 var ganske smaa Skjedehunde. Da man ikke saa let kan indsee, at Småhunde i en Skov, hvor intet Vildt er, kunne gjøre nogen Skade, hvorimod den meget snarere ved Skydningen kan forårsages, tillader man sig at foresørge Gouverneuren, af hvad Grund en saa tilsyneladende fernuftstridig Ordre er blevet givet Jægerne.

Onske. — Tivoliets Beskyrelse anmeldes om, som hidtil, at lade Lukningen tilskendegives ved Ningning, istedetfor den nu paabegyndte Kanontyndning. For Beboerne af Boldens Omegn, især naar Binden bærer mod Byen, ere disse Salver saa seent paa Aftenen høist besværlige, ikke at tale om deres Folger for meget Syze. Det er ikke let at indsee, hvorfor Signalet skal skee paa en saa larmende Maade; — en enkelt Fest-Aften sik det at være som det var; men hver Aften i Sommerens Løb er visnok en Unmasselse paa relige Borgeres Velbefindning.

De, der fra 1ste Juli ville tiltræde Abonnementet paa „den Frisindede“, der udgaar 3 Gange ugentlig for 1 Nbd. 3 & 12 kr. Kvartalet, behage at tegne sig paa eet af nedenstaende Steder, eller i Mikkelsbryggersgade Nr. 99, 1ste Sal, hvor Bidrag icke, modtages og enkelte Nr. à 6 kr. funne erhølbes.

Dette Blad udgaar 3 Gange ugentlig, og tilbringes Abonnenterne for 9 & 12 kr Kvartalet (enkeltte № 6 kr). Man tegner sig for det enten hos Hr. Boghandlere Høst (Gothersgade № 349), Klein (Vimmelskaft № 23), P. G. Philipsen (St. Kjøbmagergade № 12), Reitzel (St. Kjøbmagergade № 6), Steen (Pilestræde № 121), Hr. Bogtrykker Trier (Gothersgade № 333), eller hos Udgiveren (Mikkelsbryggersgade № 99, 1ste Sal), hvor ogsaa Bidrag bedes afleverede. — I Provinserne, hvor man tegner sig paa vedkommende Postkontoirer, er den kvartaliter Betaling 1 Nbd. 4 & 8 kr.